

Nowe tachografy już od 21 sierpnia 2023

data aktualizacji: 2023.06.13

Zgodnie z planem tachografy inteligentne drugiej wersji (G2V2) zaczną obowiązywać we wszystkich nowo zarejestrowanych pojazdach już od 21 sierpnia 2023, a za 2 lata w przewozach międzynarodowych mają być dopuszczone do ruchu wyłącznie pojazdy z najnowszą wersją tachografu.

Jakie alternatywne rozwiązania znalazła Unia Europejska, aby nie przesunąć terminu wprowadzenia G2V2? Jakie nowe funkcje będą miały smart tachografy drugiej generacji? I czy wejście nowych tachografów wiąże się z kosztami dla przewoźników? Na pytania odpowiada ekspert Mateusz Włoch, ekspert ds. rozwoju i szkoleń, Grupa Inelo.

W ostatnim czasie przewoźnicy, jak i producenci tachografów czekali na szczegółowe wytyczne w sprawie zbliżającego się terminu wejścia nowych smart tachografów. W związku z chwilową niepewnością na rynku związaną z trwającymi jeszcze pracami nad technologią uwierzytelnienia sygnału lokalizacji - OSNMA z systemu GALILEO, która ma być zastosowana w tachografach inteligentnych drugiej wersji, obecnie możemy już poznać oficjalne stanowisko Komisji Europejskiej w tej sprawie.

Czym są tachografy „przejściowe”?

Najnowsza wersja tachografów inteligentnych ma funkcję zapisu pozycji pojazdu za pomocą sygnału GNSS, który powinien być uwierzytelniony przez usługę OSNMA. Zastosowanie uwierzytelnienia ma pomóc w zabezpieczeniu sygnału lokalizacji przed zakłóceniami i oszustwami. Z racji tego, że prace nad uwierzytelnianiem sygnału jeszcze trwają, a usługa ta powinna być gotowa do końca 2023 roku, mają zostać wprowadzone tachografy „przejściowe”. Co one oznaczają?

- Tachografy nazwane przejściowymi to po prostu tachografy inteligentne drugiej wersji G2V2, które będą posiadały wszystkie wymagane funkcje, ale bez uwierzytelnienia lokalizacji pojazdu. Niemniej ich pozycja GNSS będzie prawidłowo zapisywana i wiarygodna dla służb kontrolnych. Mają być one montowane do czasu pojawienia się usługi OSNMA na rynku, czyli prawdopodobnie do końca maja 2024 roku z możliwością przesunięcia tego terminu na wypadek, gdyby prace nad technologią OSNMA się wydłużyły - komentuje Mateusz Włoch, ekspert Grupy Inelo.

Zmiana przepisów na poziomie europejskim

Niedawno opublikowane rozporządzenie (UE) 2023/980 wprowadza niezbędne zmiany w rozporządzeniu UE 2016/799, które odnosi się do wymogów i funkcjonowania tachografów. W ten sposób producenci tachografów będą mogli otrzymać pozwolenie na użytkowanie nowych urządzeń. Z końcem maja bieżącego roku jeden z producentów tachografów uzyskał już homologację na najnowszy tachograf DTCO 4.1.

- W całym rozporządzeniu usunięto fragmenty, w których była mowa o uwierzytelnieniu lokalizacji. Dodano również przepis, pozwalający na rozróżnienie tachografu przejściowego od tego właściwego, który ma się pojawić na ostatecznym etapie prac. Warto również zaznaczyć, że tachografy przejściowe będzie można zaktualizować, gdy tylko technologia OSNMA będzie dostępna na rynku, ale nie będzie to obowiązkowe dla przewoźników - mówi Mateusz Włoch i dodaje, że aktualizację będzie można wykonać przy okazji okresowych kalibracji lub innych przeglądów serwisowych pojazdów.

Smart tachografy drugiej generacji - nowe funkcjonalności

Tachografy inteligentne drugiej wersji będą miały wiele nowych funkcji, ułatwiających pracę kierowców i ich rozliczanie.

- W nowych smart tachografach będzie dostępna funkcja automatycznego rejestrowania przekraczania granic, co oznacza, że kierowcy będą zwolnieni z szukania miejsca na granicy, aby dokonać wpisu kraju, a to z pewnością zwiększy ich komfort pracy. Korzyści z tej funkcji będą mieli również przedsiębiorcy, którzy otrzymają dokładniejsze wpisy o przejazdach przez poszczególne kraje, a to pomoże im w rozliczaniu kierowców. Dodatkowo, kierowcy zostaną zobowiązani do rejestrowania załadunków i rozładunków w pamięci tachografu i kart kierowców, co pozwoli na sprawdzenie zgodności zapisów z dokumentami przewozowymi. Wszystkie te funkcje mogą ułatwić kontrolę kierowcy pod względem przestrzegania zasad dotyczących kabotażu, powrotów kierowcy i pojazdów czy zasad płacy zagranicznej. Co więcej, w najnowszej wersji tachografów inteligentnych pojawi się możliwość określenia rodzaju przewozu z podziałem na przewóz osób lub rzeczy, a także będzie on wyposażony w interfejs bluetooth, który pozwoli na komunikowanie się z zewnętrznymi aplikacjami. Dzięki temu będzie można uzyskać np. informacje o tym, czy kierowca jedzie czy wykonuje inną czynność, a także pojawi się możliwość zdalnego wprowadzania wpisów manualnych za pomocą np. telefonu - zaznacza Mateusz Włoch.

Dzięki tachografom inteligentnym drugiej generacji inspekcje drogowe będą miały również większe możliwości kontroli czasu pracy kierowców.

- Najnowsze tachografy będą wysyłać więcej informacji o naruszeniach do inspekcji, wykorzystujących zdalne odczytywanie danych. Obecnie można wykryć nieprawidłowości związane głównie z manipulacją przy pojeździe. Bardzo często inspektorzy na podstawie tych informacji zatrzymują pojazd do dokładnego sprawdzenia i okazuje się, że kierowca np. jechał bez włożonej karty. W smart tachografach II wersji katalog tych danych zostanie rozszerzony o maksymalny czas prowadzenia pojazdu (ciągły, dzienny, tygodniowy), aby sprawdzić, czy kierowca nie przekroczył

swojego czasu jazdy - komentuje Mateusz Włoch i dodaje, że od końca 2024 roku inspektorzy przy kontroli będą mogli sprawdzać dane na temat aktywności kierowców z ostatnich 56 dni (obecnie jest to 28 dni), a to oznacza, że wraz z nową generacją tachografów zostanie również rozbudowana pamięć samego urzędnika i kart kierowców.

Harmonogram wymiany tachografów

Pierwszy etap wymiany tachografów zaczyna obowiązywać już od 21 sierpnia 2023 roku, gdzie wszystkie nowe pojazdy będą wyposażone w najnowszą wersję tachografów inteligentnych. Kolejnym krokiem będzie konieczność wymiany najstarszych tachografów (analogowych i cyfrowy, montowanych przed 2019 rokiem) w pojazdach przeznaczonych dla przewozów międzynarodowych. Przewoźnicy mają na to czas do 31 grudnia 2024 roku. Następnie do 19 sierpnia 2025 roku będzie trzeba wymienić wszystkie tachografy w pojazdach, które są stosowane do transportu międzynarodowego.

- Oznacza to, że wymiana ta obejmie również tachografy inteligentne I generacji, wydawane od 2019 roku. Warto tutaj zaznaczyć, że jeśli przewoźnik zdecydował się na zakup ciężarówki wyposażonej w smart tachograf I generacji w 2023 roku, to powinien być świadomy tego, że za dwa lata w tym pojeździe będzie musiał i tak wymienić tachograf na jego nowszą wersję (G2V2) - podkreśla ekspert.

Obowiązkowa wymiana tachografów dotyczy pojazdów do przewozów międzynarodowych a to oznacza, że w przewozach krajowych nadal będzie można stosować starsze rodzaje tachografów.

Z jakimi kosztami muszą liczyć się przewoźnicy?

Z racji tego, że tachografy inteligentne drugiej generacji opierają się na zaawansowanej technologii, mającej nowe wymagania związane z sygnałem lokalizacji czy interfejsem bluetooth do komunikacji z systemami transportowymi, to przewoźnicy nie mogą jedynie zaktualizować dotychczasowych tachografów. Niezbędna jest ich fizyczna wymiana wraz z koniecznością zastąpienia czujnika ruchu na nowy, ponieważ urządzenia te mogą skalibrować się wyłącznie z jednym tachografem. Przewoźnicy zatem zobowiązani są do wymiany tachografów na swój własny koszt, a już teraz związane jest to z wydatkiem w granicach kilku tysięcy złotych.

- Aktualnie cena wymiany tachografu w kilkuletnim pojeździe wynosi około 4 500 zł netto, a trzeba wziąć pod uwagę to, że kwota ta prawdopodobnie zwiększy się, gdy wejdą na rynek nowe tachografy. Koszt wymiany tachografów może być również zróżnicowany od wyboru konkretnej ciężarówki czy modelu danego tachografu. Trzeba również pamiętać o tym, że wymiana tachografu może okazać się czasochłonna i zajmować nawet kilka godzin. Z tych względów zalecamy przewoźnikom przemyśleć dokładnie, które pojazdy z ich floty będą wyruszać na międzynarodowe drogi i z góry zaplanować wymianę tachografów, najlepiej na przestrzeni całego 2024 roku, aby od sierpnia 2025 roku nie być zaskoczonym nowymi przepisami - komentuje Mateusz Włoch i zaznacza, że po wymianie tachografów przewoźnicy powinni wziąć pod uwagę tzw. koszty poboczne, jak np. konieczność przeszkolenia pracowników, a zwłaszcza kierowców z użytkowania nowych smart tachografów czy potrzebę dostosowania posiadanych w firmie oprogramowań i urządzeń do pobierania danych.

Fot. Grupa Inelo

Źródło: